

Latvijas Dizaina padome
2024.gada 6.novembrī plkst.15.00 klātienē LIAA Radošā inkubatora telpās (Elizabetes ielā 45)

Protokols Nr. 9/2024

Piedalījās: Karine Kalniņa, Inguna Elere, Dita Danosa, Ieva Kalēja, Māra Liepa-Zemeša, Dzintra Purviņa, Ina Ločmele, Jānis Lielpēteris, Guna Zariņa, Lilita Sparāne, Matīss Zvaigzne, Ilze Grava.

Vadīja: Karine Kalniņa

Dienaskārtība:

1. Aktualitāšu aplis.
2. Dizaina nozares ekonomikās ietekmes novērtēšanas pētījuma darba uzdevumu formulēšana.

• **Aktualitāšu aplis**

K.Kalniņa: stāsta, ka ir nosūtīta Latvijas televīzijas Kultūras raidījumu redakcijai vēstule par dizaina un arhitektūras kategorijas iekļaušanu Sabiedrisko mediju balvas “Kilograms kultūras” nominācijās. K.Kalniņa ar I.Eleri bija vizīte VKKF, lai pārrunātu dizaina un arhitektūras nozares projektu konkursu norisi. Kopumā tikšanās vērtējama pozitīvi, VKKF ir atvērts sarunām un dizaina nozares ieteikumiem. Kultūras ministres birojs ir lūdzis Dizaina padomei sagatavot un iesniegt Saeimas uzņēmējdarbības attīstības apakškomitejai aprakstošu ziņojumu par radošajiem uzņēmumiem, kas tiem ir svarīgs un nepieciešams.

J.Lielpēteris uzsver, ka LTRK ir diskutējuši un akcentējuši stratēģiskās komunikācijas nepieciešamību valsts pārvaldē.

Māra Liepa-Zemeša: stāsta, ka turpinās darbs pie dizaina kursa izstrādes RTU (izstrādā: dizainere Dr.art. Aija Freimane), kas plānots visu RTU programmu 1.kuru studentiem kā ievads dizainā. Arhitektūras un dizaina institūtā ir ieviestas tematiskās atvērtās lekcijas trešdienās, kur ik nedēļu tiek uzaicināts kāds viesis. Iedrošina, ka arī Dizaina padomes pārstāvji var piedalīties kā klausītāji vai arī prezentējot aktuālos jautājumus.

D.Danosa: stāsta, ka ir atvērta Latvijas Dizaina gada balvas pretendentu pieteikumu pieņemšana rudens pieteikšanās (līdz 20.novembrim). Latvijas Dizaina gada balvā ir iekļauta jauna nominācija – *Jaunais dizainers*.

• **Dizaina pētījuma – darba uzdevuma precīza formulēšana LKA pētniekiem**

K.Kalniņa, Dz.Purviņa: atgādina klātesošajiem, ka pagājušajā Dizaina padomes sēdē notika tikšanās ar Latvijas Kultūras akadēmijas pētniekiem I.Zemīti, B.Tjarvi, A.Laķi par topošo dizaina nozares ekonomikās ietekmes novērtēšanas pētījumu projekta - ["Latvijas kultūras ekosistēma kā resurss valsts izturēspējai un ilgtspējai" / CERS](#) ietvaros. Dizaina padomes sēdē būtu svarīgi izdiskutēt dizaina definīciju un pētījuma ietvaru, lai LKA pētnieki saprastu, kas ir dizaina jomas, kas būtu pētījumā jāiekļauj. Būtu svarīgi saprast, kas ir pētījuma lietotājs, kam šo pētījumu izmantos.

Dz.Purviņa: dalās ar dizaina definīciju, kas ir Dizaina stratēģijā 2014. – 2020.g. “Dizains ir stratēģiskas attīstības process, pieeja un veids, kā identificēt problēmas un rast to risinājumu. Efektīva dizaina izmantošana attiecas gan uz rezultātu, gan uz procesu, akcentējot dizaina domāšanas nozīmi visos lēmumu pieņemšanas un vadības līmeņos.”

Klātesošie akceptē, ka esošā definīcija ir pietiekoši aktuāla un precīza, lai to varētu izmantot arī topošajā pētījumā. Kā arī ir vienprāt, ka jāaicina pētniekus izmantot Lielbritānijas pieeju Dizaina nozares pētniecībā.

Dz.Purviņa: piedāvā vadīties pēc darba uzdevuma, kas bija jau bija formulēts SIA *Excolo Latvia* (G.Klāsona, U.Spuriņa) veiktajā dizaina metodoloģijas pētījumā [“Dizaina ietekmes uz Latvijas ekonomiku](#)

[pētnieciskās metodikas izstrāde un priekšizpētes nodrošināšana:](#)

1.dizaina ietekmes rādītāji uz Latvijas tautsaimniecības nozarēm, ņemot vērā kritērijus: uzņēmuma apgrozījums, produktu un pakalpojumu eksporta rādītāji, dizaina pielietojums dažādās tautsaimniecības nozarēs.

- 2.dizaina un dizaina metožu lietojums uzņēmumos Rīgā un reģionos.
- 3.dizaina nozares statistisks raksturojums un attīstības tendences: dizaina nozares kopējais apgrozījums, nozarē nodarbināto skaits, eksporta rādītāji nozarē, dizaina nozarē nodarbināto atalgojums un tā salīdzinājums pret vidējo atalgojumu valstī, salīdzinājumā ar citām nozarēm, u.c.
- 4.dizaina nodarbinātības rādītāji Latvijā.
- 5.dizaina pakalpojumu lietojums inovāciju ieviešanā uzņēmējdarbībā.
- 6.dizaina metožu lietojums publiskajos pakalpojumos tautsaimniecības nozarēs.

Klātesošie vienprātīgi atzina, ka šie ir pietiekami labi nodefinēti uzdevumi, kas būtu ietverami topošajā pētījumā. Kā arī vienojas, ka dati būtu jāskata trīs gadu griezumā 2021.- 2023., un arī būtu noderīgs nozarei iegūto datu salīdzinājums ar 2014./2015.gada datiem, kas ir nopublicēti *Excolo Latvia* pētījumā.

D.Danosa: norāda, ka G.Klāsona, U.Spuriņa pētījumam “[Dizaina ietekmes uz Latvijas ekonomiku pētnieciskās metodikas izstrāde un priekšizpētes nodrošināšana](#)” Dizaina padome ir izteikusi arī kritiku, ka tas bija subjektīvs. Tomēr pētījuma uzdevumā noteiktais ietvars ir pietiekoši precīzs un aktuāls.

Piebilst, ka pašnodarbinātie ir sensitīvi dati, kas jāpieprasa Valsts ieņēmumu dienestam, bet to var izdarīt valsts pētījumu ietvaros. Norāda, ka topošā pētījuma ietvaros ir iespēja šos datus iegūt.

G.Zariņa: piedāvā, ka no IZM informācijas avotiem varētu paanalizēt Latvijas augstskolās dizaina programmās studējošo un dizainera profesijā strādājošo skaitu, lai secinātu tendences.

Dz.Purviņa: rosina Dizaina padomes pārstāvjiem atsaukties, kuri vēlētos piedalīties pētnieku minētajās fokusa grupās. No klātesošajiem piesakās - D.Danosa, Ilze Grava un Dz. Purviņa.

Sēde tiek slēgta: plkst.17.10

Protokolēja: Ina Ločmele

Sanāksmes vadītāja: Karine Kalniņa